N°. 2307.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk. [illegible] *Gelden*, enz. franko te adresseeren aan het Bureau dezer Courant.

ZATURDAG, 25 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 24 November.

De rede van den heer van Hall, in de zitting van Woensdag, was vrij uitvoerig. Hij vangt aan met de verwondering te kennen te geven, dat men de buitenlandsche omstandigheden en gebeurtenissen, die met de godsdienstige aangelegenheden in verband staan, niet heeft laten rusten. Deze verwondering kan evenwel niet groot zijn. Het was te verwachten dat de heer van Zuylen, die heeft moeten zwijgen toen hij werd aangevallen, thans nu hem het woord weer is gegeven, de gelegenheid zou te baat nemen, om te zeggen wat hem op het hart ligt. Zulks kan, na den afloop der Aprilbeweging, meer of minder ongelegen zijn voor sommigen, die daarin eene rol vervulden, het kan voor den heer van Zuylen moeijelijk eene reden zijn om het stilzwijgen te bewaren.

Nadat zijne Exc. insgelijks, ten antwoord op het verwijt van den heer van Reede, had verklaard dat het ministerie vreemd was gebleven aan de verkiezingen en het gemis van den heer Groen in de Kamer betreurde, ging hij over tot beantwoording van de redevoeringen van de heeren Dullert en van Zuylen.

Wat de binnenlandsche politiek betreft. De zamenstelling van het ministerie was zoo weinig vreemd, dat toen de spreker 's vrijdags bij den Koning was geroepen, reeds dingsdag het ministerie was zamengesteld. Het doel van het programma was, de gemoederen te bedaren en tevens gelijk waarborgen te geven, dat er geene reaktie zou komen, en er geen strekking bestond om de Katholieken te onderdrukken. Hier treedt de heer van Hall in herinnering van vroegere gezegden, om aan te toonen in [illegible] hij met het vorig ministerie homogeen is geweest, en tracht hij aan te toonen dat het programma niet had het karakter van beschuldiging der vorige Regering, maar dat van het tot bedaren brengen der ontstelde gemoederen en van handhaving der Grondwet; dat zoo daarbij grieven zijn opgenoemd, het niet raadzaam is, voor de tegenpartij daarvan melding te maken, omdat het programma algemeenen bijval gevonden en ieder verheugd heeft. De spreker vleit zich wel een weinig te veel met het [illegible] aan het April-programma toegekend. Hij zegt de [illegible], als hij veronderstelt, dat velen misschien [illegible] daarover verheugd te zijn. — De ontbinding der Kamer was noodig, omdat die Kamer de andere rigting toegedaan; zulks was allezins grondwettig. — [illegible] ontkent pogingen te hebben gedaan om zich met de [illegible] der vorige rigting te verstaan, en hij betreurt [illegible] zulks is gezegd door een dagblad (de *Amsterdamsche Courant*), dat geacht wordt het ministerie te [illegible] daan. Intusschen, hij belijdt dat hij een oogenblik [illegible] gedacht heeft of het mogelijk zou zijn dat [illegible] zich zouden verstaan; maar hij heeft gezien dat zulks in ons land onmogelijk is. Zoodat dan de *Amsterdamsche Courant* zijn opgeworpen denkbeeld [illegible] geheel en al uit de lucht heeft gegrepen, maar [illegible] gebruikt is, om te beproeven welken opgang het [illegible] zou kunnen maken. — Hij beweert, ten slotte van zijn betoog, omtrent het binnenland, dat geen godsdiensttwist door het ministerie is gestookt, maar dat het [illegible] blakende gevonden en gewerkt heeft om het [illegible] staatkundig terrein te verbannen.

Over de Buitenlandsche Zaken. Zijne Exc. begint [illegible] aantal grieven op te sommen tegen het vorig [illegible], als het traktaat met Frankrijk, de Russische [illegible] enz. Wij hadden zulks niet van hem verwacht. [illegible] moet beter weten dan iemand anders welke [illegible] aan die zoogenaamde grieven te hechten is. — [illegible] grond bestrijdt hij het systeem van neutraliteit [illegible] den heer van Zuylen ontwikkeld, en dat [illegible] te komen op eene neutraliteit bij traktaat, [illegible] verklaarde sympathie voor de Westersche mogendheden [illegible] een systeem, dat wel eenigzins mank gaat. — [illegible] beschuldiging omtrent het verschil met Rome [illegible] uitvoerig behandeld. Wij laten hier het verslag [illegible] dat gedeelte der redevoering, gelijk wij dat [illegible] korrespondent ontvangen hebben, omdat wij [illegible] met de redevoering van den heer van Zuylen [illegible] gedaan.

De minister zal op den voorgrond zeggen, dat dit [illegible] niet een uitsluitend buitenlandsch politiek vraagstuk betreft, maar het naauw verbonden is aan de binnenlandsche aangelegenheden. De heer van Zuylen zeide dat het gedrag van het ministerie jegens het Hof van Rome zwak was, veel zwakker dan van het vorige ministerie, want dat het ministerie tegenbevel heeft gegezonden, nopens de terugroeping van onzen gezant, en dat het een minister des Konings naar Rome heeft gezonden tot geruststelling van den Paus. Z. Exc. onderzoekt nu wat het vorig ministerie gedaan heeft en herinnert dat het standpunt van het vorig ministerie was, dat er geen protest te pas kwam, omdat de Paus tot andere hoorders gesproken had. Hij herinnert ook dat in den brief van 11 April, aan onzen gezant te Rome, geene klagt over de handelingen der Pauselijke Regering was vervat. Eerst den 13 April na de interpellatie in de Kamer, is dit geschied. Die brief van 13 April was echter geen officieele brief en er was ook aan den gezant geen last gegeven om aan den Paus het misnoegen der Regering te kennen te geven. Wat heeft nu dit ministerie gedaan? Het heeft ja, den last aan den gezant, om zich te verwijderen, teruggetrokken; maar niet omdat het zwak was, maar omdat het meer wilde hebben; omdat de allokutie officieel aan ons gouvernement was gerigt en omdat daartegen te protesteeren hij iemand moest hebben door wiens tusschenkomst dit officieel geschieden kon; men moest de gezant dus te Rome laten. Hij heeft meer gedaan. Hij heeft protest gedaan, en het ministerie stelde eene wet voor de handhaving van het Staatsgezag, zonder de godsdienstige vrijheid der ingezetenen te krenken.

Wat de zending van een minister des Konings naar Rome betreft, ten einde de Pauselijke Regering gerust te stellen, de minister herinnert dat hij reeds den 27 Julij, op de interpellatie van den heer Dommer van Poldersveldt, geantwoord heeft, dat dit was gedaan, opdat de Paus geen verkeerden indruk zou ontvangen omtrent het ontwerp van wet nopens de kerkgenootschappen; en hij heeft ook later aan den heer Storm hetzelfde antwoord gegeven. De minister vraagt of dat niet voorzigtig was? Hij is een voorstander van vrijheid van drukpers, maar hij is niet blind voor de misbruiken. Die pers, als zij een kabinet vijandig is, gaat altijd verder, dan zegt zij nooit de waarheid, dan schrijft zij die Regering altijd verkeerde bedoelingen toe. Die drukpers nu had die wet afgeschilderd als eene, hij weet niet welke verschrikkelijke wet. Daarbij kwam dat ook de Paus niet altijd informatiën van een goeden kant kreeg. In dien stand van zaken heeft het ministerie den Paus doen inlichten, dat de wet ten doel had handhaving van het Staatsgezag en eerbiediging van de regten der kerkgenootschappen. Welke zijn nu de gevolgen van die mededeelingen geweest? Dat de bisschoppelijke eed gewijzigd is; dat de vestigingsplaatsen tot wederzijdsch genoegen zijn tot stand gekomen; dat de wet op de kerkgenootschappen is tot stand gebragt terwijl daarbij de onafhankelijkheid der kerkgenootschappen gehandhaafd en tegelijk het Staatsgezag op den voorgrond gesteld is. Daardoor is de rust in het land hersteld. Wie, vraagt de minister, zal daarin aanleiding kunnen vinden tot het verwijt, dat het ministerie zich zwak zou hebben gedragen of de waardigheid van het land over het hoofd gezien.

De minister ontkent dat de eer van nederlandsche Staatslieden aan vreemdelingen is opgeofferd. Hij heeft nimmer een blaam op afgetreden ministers geworpen. In de nota's heeft hij altijd vooruitgezet, dat de vooraf-gaande mededeeling over de bisschoppelijke hierarchie, niet was gedaan. Het ministerie heeft dus de informatiën, die de vorige Minister van Buitenlandsche Zaken aan de Kamer gegeven heeft, gehandhaafd. De stelling van zijn voorganger was deze: wij hebben geene mededeeling ontvangen. Hij wilde en kon hem niet tegenspreken: *a.* omdat een volgend gouvernement, in zekere opzigten, tot op zekere hoogte, solidair moet zijn voor de handelingen zijner voorgangers; en *b.* ook niet wegens de vriendschappelijke betrekkingen, die vroeger tusschen den heer van Zuylen en hem (minister) bestaan hebben. Hij kon hem niet afvallen, omdat hij geen schriftelijk bewijs had. Maar hij kon, naar andere informatiën, de waarheid dat de mededeeling gedaan was, ook niet bepaald loochenen. In dien strijd heeft hij dus gezwegen en gezegd te gelooven aan een misverstand, hetgeen nog zijne meening is.

De minister gaat nu over te spreken, over het overleggen der brieven van het vorig ministerie. Hij doet daarbij o. a. uitkomen, dat de brief van 13 April is overgelegd, omdat die reeds door den heer van Zuylen aan de Kamer was medegedeeld. En bovendien: wat blijkt uit die brieven? Dat de heer van Zuylen aan onzen gezant altijd in dien geest geschreven heeft, alsof er *geen* mededeeling was gedaan; maar nimmer is door het ministerie gezegd dat de heer van Zuylen-zelf zou erkend hebben, dat hij wel mededeeling van de invoering der hierarchie, had ontvangen. Hij herhaalt het dat er een misverstand moet hebben plaats gehad. De minister staat nader bij dit punt stil en doet nog opmerken, dat die geheele zaak ook van minder belang is, omdat in het systeem van den heer van Zuylen geene voorloopige mededeeling van het Hof van Rome noodig was. En het vorig ministerie wist dat sedert 16 Oktober door den pauselijken Internuntius ontkend werd, dat er regt van voorafgaande mededeeling bestond. Wat, ten slotte, de finantieële gronden van den heer van Zuylen betreft, hij vereenigt zich aan het door den minister van Finantiën gezegde. Wat de opmerking betreft, dat er reactie in het finantieele zou bestaan tot vóór 1848, neemt de minister het als lof aan, want het ministerie van 1847 heeft zich doen kennen als een ministerie van besparing en herstel van finantiën.

Daarna hebben nog het woord gevoerd de heeren van Lijnden, Blaupot ten Cate, Gevers van Endegeest, waarvan bereids de strekking der redevoeringen is opgegeven.

Ook de geheele zitting van gisteren (Donderdag), is door de algemeene beraadslagingen ingenomen, zonder dat zij tot een einde zijn gebragt.

De heer Elout zegt, dat er verschijnselen zijn, die het doen betwijfelen of de onderscheidene ministers wel zamenstemmen. Hij acht de vrees voor de schending onzer neutraliteit overdreven. En eindigt met in zake van onderwijs te verklaren, dat het eerbiedigen van alle begrippen uitloopt op de bescherming van geen van allen.

De heer Westerhoff bestrijdt geen personen. Hij behandelt de Begrooting, zonder te treden in politieke geschillen. Hij kan aan de Begrooting, zoo als zij daar ligt, zijne goedkeuring niet geven; hij mist daarin zuinigheid en spaarzaamheid. Te regt maakt hij aanmerking op sommige uitdrukkingen door den minister van Justitie gebezigd, als hij sprak van krokodillentranen, enz. Wij gelooven met den heer Westerhoff, dat zulks niet parlementair is.

De heer van Zuylen is teruggekomen op zijne vorige redevoering. Hij beantwoordt de ministers van Justitie en Buitenlandsche Zaken. Omtrent den eersten roept hij in het geheugen terug het vlugschrift: *aan alle vrienden van vrijheid en orde*, waarin zinsneden voorkomen, die het broederlijk zamenzijn van de heeren van Hall en Donker Curtius zonderling moeten doen voorkomen. En wat de policie aangaat, spreker wil de gelden verworpen hebben, die aangevraagd zijn voor geheime policie. Hij wil gaarne aannemen dat de minister niet het hoofd is van spionnen; maar hij weet toch, dat hij persoonlijk bespied en gespionneerd is. Spreker gelooft, dat er in de nabijheid van den minister personen zijn, die de rol van hoofden van spionnen vervullen, en hij wil verhinderen, dat voor die rol eene kweekschool worde opgerigt. Omtrent den minister van Buitenlandsche Zaken verdedigt hij 1°. zijne zienswijze omtrent de neutraliteit, en bepaaldelijk maakt hij er een gegrond verwijt van, dat het ministerie had verzuimd eenige sanktie te geven aan het stelsel van neutraliteit. Niet straffeloos moet een ingezeten het land in gevaar kunnen brengen. 2°. Omtrent de invoering der hierarchie. Te regt beweert de heer van Zuylen, dat misbruik gemaakt is van eene konfidentieele korrespondentie, met ze openbaar te maken en in de gistende hartstogten te werpen. Aangaande het *avis préalable* konstateert de spreker de verklaring van den minister, *dat er geen bewijs bij het departement van Buitenlandsche Zaken aanwezig is.*

De minister beroept zich op de brieven van graaf de

Liederkerke, waarin deze de tevredenheid van het Pauselijk hof betuigd over de gunstige ontvangst, hier te lande, der ophanden zijnde kerkregeling. Spr. vraagt, waarom de minister niet gewaagt van de *antwoorden*, daarop onmiddellijk door Spr. toegezonden naar Rome, lang vóór dat er van de April-beweging sprake was. Spr. heeft den Internuntius slechts *éénmaal* gezien, zoolang hij minister was, en dat was op 12 Januarij; en toen is hem *niets* gezegd; *er is van aartsbisschop noch bisschop geen woord* gesproken. Hij roept tot getuigen op:

1°. den heer Mazel, sekretaris-generaal van Buitenl. Zaken, die, naauwelijks was de Internuntius heen gegaan, vroeg: »Is er mededeeling gedaan?" waarop Spr. onmiddellijk antwoordde: *geen woord*;

2°. den heer van Nispen, lid der Kamer, die Spr. mede denzelfden dag vroeg of er ook iets omtrent de kerkelijke regeling nader bekend was, waarop gelijk antwoord door Spr. werd gegeven;

3°. zijne brieven aan den gezant te Rome, waarin de verwondering wordt te kennen gegeven, dat men uit Rome vernemen moest, wat er ten aanzien der kerkregeling zou worden besloten.

4°. op zijne verklaring, afgelegd bij zijne optreding als minister, dat hij de nalatenschap van die kerkregeling, gelaten door zijn ambts-voorganger niet overnam: waarop de belofte werd gedaan, dat die zaak zou zijn afgeloopen, voor zooveel Buitenlandsche Zaken betreft, alvorens Spr. als minister zou optreden.

Spr. eindigt met een beroep te doen op het ministerie en op de leden der Kamers, om te oordeelen naar billijkheid en naar hetgeen de *waarheid* was.

Het blijkt uit het bovenstaande, dat tegenover de affirmatie van den heer van Zuylen, gerugsteund door verscheidene indikatiën, staat de affirmatie van den Internuntius, eveneens gerugsteund door indikatiën van, op zijn minst genomen, gelijke waarde. Waarom hier niet liever aan een misverstand gedacht, dan aan eene poging om de affirmatie des laasten in verdenking te brengen op grond dat hij vreemdeling is? Dat is immers eene ongerijmdheid. Of wil men een Internuntius bij ons hof geakkrediteerd, gelijkstellen met den eersten onbekenden vreemdeling die hier zal komen aanwaaijen?

De heer van Hall antwoordt, dat hij het nu met den heer van Zuylen eens is over diens stellingen omtrent de neutraliteit. Hij heeft nooit den heer van Zuylen beschuldigd in zake der kerkregeling en doet het nog niet. Hij gelooft aan *misverstand*. Op een ander standpunt wil hij zich niet plaatsen, of de heer van Zuylen moest daarop aandringen. Maar dan vreest hij dat eene algemeene mededeeling der korrespondentie hem, minister, zou doen voorkomen, als of hij den heer van Zuylen in een kwaad daglicht wilde stellen.

Ook de minister van Justitie heeft een en ander geantwoord. Bepaaldelijk herhaalt hij dat hij vreemd is aan 't spionneerweezen en verzekert hij, dat hij op zijne beurt bespied en bewaakt wordt.

De heer Dommer van Poldersveldt komt terug op zijne verklaring van voorleden jaar, dat hij geene voorloopige mededeeling heeft gedaan.

De heer Thorbecke verdedigt de konstitutioneele beginselen tegen den heer van Foreest. Omtrent het programma van 26 April betoogt hij, dat de nalatenschap van het vorig ministerie tot dusverre nog den eenigen rijkdom uitmaakt van het tegenwoordige. Hij bespreekt de zaak der kerkregeling in den zin, waarop hij voorleden jaar zich daarover heeft uitgelaten. En vervolgens tot de Begrooting komende, verklaarde hij zich tegen de verhooging van uitgaven voor administratie. Ten aanzien der Middelen staat spreker het beginsel voor, dat van de natie niet meer gevorderd moet worden, dan hoogst noodig is. Zijns inziens was noodig in onzen toestand: verandering van belastingstelsel, vrijmaking van de nijverheid, produktiefmaking van de krachten der maatschappij.

De heer van Bosse zal op de zaak der policie terugkomen bij de behandeling van hoofdstuk IV. Hij bespreekt het gebeurde ten aanzien van het traktaat met Rusland; hij merkt teregt op dat de schuld niet is aangegaan in 1850 maar in 1830. Hij eindigt met het beginsel van den minister van Financiën te wederleggen, dat men bij eene Begrooting niet behoeft te letten op het eindcijfer.

De heer van Nispen komt terug op de quæstie der Kerkregeling. Hij betreurt het, dat de zaak op nieuw is ter spraak gebragt, en vooral dat er van weerszijden uitdrukkingen zijn gebezigd, die niet van voorzigtigheid getuigen. Ook Spr. kan niet denken dan aan misverstand.

Alsnu is de heer van Goltstein aan het woord, maar om het ver gevorderde uur wordt de beraadslaging tot heden verdaagd.

Vermits wij het in het volgende stuk bedoelde verslag letterlijk hebben medegedeeld, achten wij ons verpligt ook de onderstaande tegenspraak, in de *Grondwet* opgenomen, ter kennisse onzer lezers te brengen:

Mijnheer de Redakteur!

In uw nommer van heden lees ik een verslag van hetgeen in de Zitting van het Provinciaal geregtshof van Zuid-Holland van 16 November zou zijn gebleken, betreffende het zoogenaamd oproer te Naaldwijk en waarin aan de beschuldigden in die zaak feitelijkheden van ernstigen aard worden ten laste gelegd.

Zonder in eene wederlegging van al de daar genoemde feiten te treden, meen ik toch mij een paar aanmerkingen te moeten veroorlooven tegen de strekking van dat verslag.

Ik heb ondervonden, dat zoo hier als in de omstreken veel belangstelling in die zaak bestaat, en het is mij tevens gebleken, dat die belangstelling aan eene geheel andere reden is toe te schrijven, dan daaraan, dat men zoude overtuigd zijn van de waarheid van het ten laste gelegde. En nu gaat uw berigtgever zoo ver, dat hij feiten mededeelt, waarvan niemand het bestaan heeft beweerd: b. v. dat twee der beschuldigden zich niet ontzagen het onderscheidingsteeken des burgemeesters aan stukken te trekken, terwijl hij tevens beweert, dat eene menigte personen zich een feitelijk verzet tegen de voor de deur der herberg geposteerde politiebedienden hebben veroorloofd: een feit, waarvan de onwaarheid, na de verklaring van die policie-agenten zelve, door het O. M. bij repliek is erkend.

Uw berigtgever meldt verder, dat de door hem medegedeelde feiten door de 13 gehoorde getuigen zouden zijn bevestigd. Het is waar, dat enkele getuigen in dien geest hebben gesproken, maar het is even waar, dat verschillende andere geloofwaardige getuigen, en daaronder ook een policiebeambte, hebben verklaard, naast de beschuldigden te hebben gestaan, en hen geen enkele der genoemde feitelijkheden tegen ambtenaren of beambten te hebben zien bedrijven, terwijl zij tevens beweerden, dat, hadden ze plaats gehad, zij die dan hadden moeten zien.

Het is hier de plaats niet om in eene beschouwing te treden van de waarde der meer bezwarende getuigenissen; ik heb alleen willen aantoonen, dat, wat ook de regter moge beslissen, het medegedeelde berigt met de ware toedragt der zaak geheel in strijd is. Over de minder juiste voorstelling van den inhoud mijner pleitrede kan ik het stilzwijgen bewaren.

De aan de beschuldigden toegevoegde Verdediger,
's Gravenhage, 21 Nov. 1854. D. VAN ECK.

Bij arrest van het Prov. Geregtshof in Zuid-Holland is heden uitspraak gedaan in de zaak tegen G. Wassing, P. Immerzeel, A. Immerzeel, S. de Jong, A. Wassing, W. Roem, C. Bakker en A. van der Roest, en zijn de 1ste, 2de, 3de, 4de en 6de beschuldigden schuldig verklaard aan wederspannigheid (*rébellion*), gepleegd door meer dan twintig personen, doch tevens verklaard, dat, op grond van art. 213, in verband met art. 100 Wetboek van Strafregt, de bij de wet overigens tegen de misdaad van wederspannigheid bedreigde straf tegen geen hunner zal worden uitgesproken; wijders de 1e en 2e beschuldigden schuldig verklaard aan het feitelijk en opzettelijk aantasten van eenen magistraatspersoon, in de uitoefening zijner bediening; de 3e en 6e beschuldigden aan het opzettelijk verbreken van glasruiten, dienende tot afsluiting, en den 4en aan beleedigen van eenen magistraatspersoon, in de waarneming zijner bediening, met woorden, geschikt om zijne kieschheid aan te tasten; en veroordeeld: den 1en en 2en tot 2 jaren, den 3en en 6en ieder tot eene maand correctioneele gevangenisstraf en boeten van *f* 25, en de 4e tot drie maanden correctionele gevangenisstraf; de 3e, 7e en 8e beschuldigden zijn vrijgesproken, doch niet in vrijheid gesteld, uit hoofde het Openbaar Ministerie verklaarde, dat er redenen bestaan, die hunne inhechtenishouding noodzakelijk maken. Het is mitsdien te verwachten, dat de heer Mr. J. W. Gefken zich in cassatie zal voorzien.

De heer H. Melder te Utrecht geeft in den *Recensent* N°. 10, voor Oktober, eene lijst van brochuren, in het jaar 1853 uitgegeven betrekkelijk de invoering der bisschoppelijke Hierarchie in Nederland. Het cijfer is geklommen tot 2861 kostende te zamen, voor zoo ver in den handel, *f* 58,84.

De leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal zijn ter vergadering aangeschreven tegen Donderdag den 7den December aanstaande.

De zaak van de Heeren Jhr. M. Salvador en S. Fongers, aangeklaagd van lasterlijke aanbrenging en laster in dagbladen, zal nu dienen voor de arrond.-regtbank te Haarlem, op 14 Dec. e. k.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Donderdag 23 November.

In deze zitting heeft de Kommissie van Rapporteurs voor het wetsontwerp tot aanmoediging van den aanvoer van granen en andere levensmiddelen, haar eindverslag daaromtrent uitgebragt. De beraadslagingen over dat wetsontwerp zullen nader worden vastgesteld.

De algemeene beraadslagingen over de gezamenlijke hoofdstukken der Staatsbegrooting voor 1855 zijn voortgezet, en is het woord gevoerd door de heeren: Elout van Soeterwoude, Westerhoff, van Zuylen van Nyevelt, Dommer van Poldersveldt, Thorbecke, van Bosse en van Nispen van Sevenaer, alsmede door de ministers van Buitenlandsche Zaken en van Justitie. Morgen zal met die algemeene beschouwingen worden voortgegaan.

's GRAVENHAGE, 22 Nov. In de zitting der Staten van Zuid-Holland van heden, is, met 40 tegen 8 stemmen, na langdurige beraadslagingen besloten, dat de vergadering der Staten van Zuid-Holland zal berusten in het voorstel, eventueel door de Regering aan de Staten-Generaal aan te bieden, tot plaatsing van den heelen Haarlemmermeerpolder onder de provincie Noord-Holland, tegen afstand door die provincie van de gemeente Leymuiden aan Zuid-Holland, enz.

De vergadering is tot morgen gescheiden.

GOUDA, 22 Nov. Heden had alhier de aanbesteding plaats van de benoodigdheden voor de gevangenis van veroordeelde vrouwen, welke artikelen alle hooger aangenomen zijn dan het vorige jaar, uitgezonderd het brood, hetwelk iets lager aangenomen werd, namelijk a *f* 0. 13¼ per Ned. ℔.

WORMERVEER, 22 Nov. Aanvoer van kaas 30 stapels; hoogste prijs *f* 26 3/4 voor kleine, *f* 27 voor middelbare; de markt was wederom zeer willig bij geringen aanvoer. Gisteren te Purmerend: *f* 26 3/4 voor kleine *f* 27 1/4 voor middelbare.

LEEUWARDEN, 20 Nov. Gelijk bekend is, werd korten tijd geleden door den gemeenteraad alhier, naar aanleiding der wet op het armbestuur, besloten tot ontbinding der sinds jaren bestaan hebbende commissie *tot nut der Armen*, die door bijdragen uit de stad gedurende den winter uitdeelingen van warme spijs aan behoeftigen deed, doch constitueerde zich dezelfde commissie aanstonds daarna als bijzondere instelling van liefdadigheid met hetzelfde doel. De goede verwachting die zich de commissie van den liefdadigen zin der ingezetenen had gevormd, is thans niet bedrogen geworden, daar het, bij opening der rondgezonden inschrijvingsbilletten, is gebleken, dat ruim *f* 8000 voor de commissie is beschikbaar gesteld, eene som, zelfs nog hooger dan die vroeger uit de middelen der gemeente tot gemeld einde werd verstrekt.

TILBURG, 22 Nov. Te Oisterwijk zijn gisteren middag eene gevulde graanschuur met eene daaraan grenzende huizing, welke door twee huisgezinnen werd bewoond, benevens de meubelen in de asch gelegd. Alleen de gebouwen waren tegen brandschade verzekerd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 23 Nov. De *Moniteur* heeft het rapport van den generaal Canrobert aan den minister van oorlog gepubliceerd. Het rapport loopt over den slag bij Inkerman en is van dezen inhoud:

»*Mijnheer de Maarschalk!*

»Ik heb de eer hiermede mijne telegrafische depêche van 6 dezer, betreffende het gevecht op den 5den, te bevestigen.

»Deze strijd is een der levendigste en meest [illegible] geweest.

»Zoodra de eerste geweerschoten gevallen waren, hebben eenige tot ons overgeloopen desserteurs ons den toestand van het Russische leger, in zoo verre het effektief betreft, geopenbaard, en wij waren in staat te oordeelen over de versterkingen, die de vijand sedert den slag aan de Alma ontvangen heeft. Het zijn: 1°. kontingenten van de kust van Azië, Kertsch en Kaffa; 2°. zes bataillons en detachementen mariniers van Nicolaïeff; 3°. vier bataillons kozakken van de Zwarte Zee; 4°. een groot gedeelte van het Donau-leger, namelijk de 10e, 11e en 12e divisiën infanterie, uitmakende het 4e legerkorps, gekommandeerd door generaal Dannenberg.

»Deze drie divisien werden met hare artillerie in weinige dagen van Odessa naar Simferopol gevoerd.

»Ook waren nog aangekomen de grootvorsten Michael en Nicolaas, wier tegenwoordigheid den moed van het leger, dat met het garnizoen van Sebastopol minstens 100,000 man telt, zeer heeft opgewekt.

»In deze omstandigheden hebben 45,000 man van dat leger de hoogten van Inkerman verrast, die het Engelsche leger met geene genoegzame magt heeft kunnen bezetten. 6000 Engelschen hebben alleen deel aan het treffen genomen, daar de overige der zich daar bevindende magt tot de belegeringswerken gebezigd werd; zij hebben den schok moedig doorgestaan tot het oogenblik, dat generaal Bosquet, met een gedeelte zijner divisie ter plaatse komende, hun bijstand konde verleenen, waardoor de overwinning beslist werd. Men weet niet wat meer te prijzen, de energieke degelijkheid, waarmede onze geallieerden geruimen tijd den storm hebben geboden, of den verstandigen moed, dien generaal Bosquet, een gedeelte der brigades Bourbaki en d'Autemarre aanvoerende, getoond heeft in den aanval op den vijand, die zijne regterzijde als het ware overstroomde.

»Het derde regiment Zouaven, onder bevel van de bataillonchefs Montaudon en Dubos, heeft daarop op de schitterendste wijze den ouden roem van dat wapen ge-

handhaafde. De tirailleurs van Algerie, kolonel Winpfen een bataillon van het 7de regiment ligte infanterie, kommendant Vaissier, het 6de regiment van linie, kolonel de Camas, hebben in dapperheid met elkander gewedijverd. Driemaal werd met de bajonet op den vijand ingeloopen en de vijand week eerst na den derden schok van het terrein, dat hij met zijne dooden en gekwetsten gedekt liet. De in positie gestelde Russische artillerie en [illegible] veldartillerie waren talrijker dan de onze en hadden eene beheerschende positie ingenomen. Twee batterijen rijdende artillerie, kommandant de la Boussinière en eene batterij van de 2de divisie infanterie, kommandant Barral, te zamen onder bevel van den kolonel Forgeot, hebben met de Engelsche artillerie, gedurende den geheelen dag de worsteling volgehouden.

De vijand besloot eindelijk den terugtogt te blazen, meer dan 3000 dooden, een zeer groot aantal gekwetsten, eenige honderde gevangenen, alsmede verscheidene [illegible] op het slagveld latende. Het verlies der Russen kan bijeen genomen, wel op 8 à 10,000 man berekend worden.

„Terwijl deze feiten aan de regterzijde voorvielen, deden ongeveer 5000 man van het garnizoen een hevigen uitval op de linkerzijde van onze punten van aanval, begunstigd door een dikken mist en de holle wegen, die hune nadering vergemakkelijkten. De troepen, die dienst deden in de loopgraven, onder bevel van den generaal de la Motterouge, rukten den vijand, die reeds binnen onze batterijen was gedrongen, te gemoet en sloegen hem terug, meer dan 200 man op de plaats der batterijen doodende.

„De divisie-generaal Forey, die het belegeringskorps kommandeerde, kwam door middel van spoedige en verstandige maatregelen, met de troepen der 4e divisie, de manschappen der loopgraven te hulp en voerde in persoon het 5e bataillon jagers te voet aan. De Russen, langs de geheele linie teruggeworpen, trokken in overijling met aanzienlijke verliezen op de vesting terug, toen de generaal de Lourmel hen voor zich uit ziende vlugten en zich door een ridderlijken moed latende medeslepen, met zijne brigade hen tot onder de muren der vesting achtervolgde, waar hij ernstig gekwetst werd. De generaal Forey had veel moeite hem uit die al te veel geavanceerde positie, waarin hij door overmaat van moed met zijne brigade geraakt was, te redden. De brigade d'Aurelle, die links eene uitmuntende positie had ingenomen, beschermde dezen terugtogt. De kolonel Niol van het 26ste regiment, dat twee zijner bataillons-chefs had verloren, [illegible] het kommandement der brigade, wier gedrag uitmuntend is geweest, op zich genomen. De vijand heeft [illegible] uitval een duizendtal mannen verloren aan dooden, gekwetsten en gevangenen, en hij heeft daar een [illegible] morelen en materielen slag ontvangen.

[illegible] slag van Inkerman en het gevecht van het belegeringskorps zijn roemrijk voor onze wapenen geweest en hebben de morele kracht, die de geallieerde legers [illegible] omdragen, vergroot; doch wij hebben betreurens[illegible] verliezen geleden. Zij bedragen van het Engelsche leger 2400 man aan dooden en gekwetsten, waar[illegible] zeven generaals, waarvan drie gedood zijn; en [illegible] Fransche leger 1726 dooden en gekwetsten. [illegible] betreuren diep het verlies van den generaal Loumel, [illegible] zijne wonden is bezweken, en wiens schitterende [illegible] hoedanigheden hem eene schoone toekomst voor[illegible]. Het smart mij ook u den dood te moeten melden [illegible] troepen [illegible] kolonel de Camas, die aan het hoofd zijner [illegible] gedood werd, toen hij met den vijand slaags raakte.

„De moed der geallieerde legers, onderworpen aan de [illegible] van eene belegering, waarvan de moeije[illegible] geene wedergade hebben, en van wapenfeiten, [illegible] worstelingen van onze militaire geschie[illegible] herinnering brengen, kan niet te veel geprezen [illegible]

[illegible] generaal de Sallis, kommanderende eene der [illegible] divisiën, welke naar de Krim gezonden zullen worden, [illegible] te Marseille aangekomen. De generaal Dulac, die [illegible] andere divisie het bevel voert, bevond zich reeds [illegible] stad.

[illegible] maatregelen tot het transporteren van deze ver[illegible] worden met den meesten spoed bewerkstelligd. [illegible] schip *Saint-Louis* arriveerde gisteren te Toulon, [illegible] zeer spoedig gevolgd worden door eene flottilje [illegible] schepen, komende van den Oceaan.

[illegible] van deze schepen zullen troepen aan boord [illegible] die naar Afrika over te brengen, van waar zij [illegible] geoefende regementen naar de Levant zullen [illegible]

[illegible] den *Moniteur* bedroeg het aantal Fransche [illegible] dat zich in de veldhospitalen bevindt, den 7 [illegible] 1827, waaronder 903 gekwetsten. Men denkt, dat [illegible] 500 [illegible] getal behouden zal worden. Er waren [illegible] krijgsgevangenen in opgenomen.

Uit [illegible] wordt, dd. 10 dezer, gemeld, dat Derwisch Pacha [illegible] den 7den aldaar was aangekomen. Aan het plaatselijk bestuur was kennis gegeven van het binnenrukken der Turken in Moldavië, met verzoek alles tot hunne ontvangst gereed te maken, daar de vijandelijkheden aan de Pruth weldra een aanvang zouden nemen.

— Uit het *Journal de Saint-Pétersbourg* blijkt, dat het verlies der Russen, in den slag bij Inkermann, bedroeg 2961 dooden en 5791 gekwetsten.

— Volgens loopend gerucht, zouden de Engelschen in het gevecht van 5 November 7 hunner generaals hebben verloren. Men hoopt dat dit getal vergroot zal zijn; bij het gouvernement is ten minste van dit verlies nog geen officieel rapport ingekomen.

— Espartero heeft in eene redevoering, den 19den in de zitting der Cortes uitgesproken, aangekondigd, dat het ministerie voornemens was zijne demissie in te dienen, ten einde de Koningin aldus gelegenheid zou hebben eenige van hare raadslieden van zich te verwijderen. In diezelfde redevoering geeft hij te kennen, dat het zijne eenige begeerte was, voortaan als een eenvoudig burger te leven in gehoorzaamheid aan de wet.

ENGELAND.

LONDEN, 23 Nov. De *Globe* veezekert, dat het departement van oorlog volstrekt geene tijding van den dood van sir de Lacy Evans ontvangen heeft, evenmin als van eene amputatie van den arm, die sir George Brown heeft ondergaan. Daarentegen wordt van een anderen kant beweerd, dat laatstgenoemde veldheer aan zijne wonden is overleden.

— Met de *Pacific* zijn berigten aangebragt uit New-York tot 11 Nov., volgens welke de vloten der geallieerden op den 4den September de Russische stad en vesting Petropawlowsky, op het schiereiland Kamschatka, in de zee van Kamschatka, aangetast en bij die gelegenheid twee batterijen vernield en twee schepen genomen hebben. Het verlies van de Russen was aanzienlijk; dat der geallieerden bedroeg 64 man. De Engelsche admiraal Price werd door een ongelukkig toeval gedood.

Volgens eene andere lezing, zijn de eskaders der geallieerden teruggeslagen, met een verlies van 100 à 200 man.

— In het rapport van vorst Menschikoff, omtrent het gevecht van den 5, wordt die gebeurtenis volgender wijze voorgesteld: „Gisteren is uit Sebastopol, aan den kant van het eerste bastion, een uitval gedaan, waaraan 12 regementen infanterie deel genomen hebben, zooveel artillerie medenemende als de moeijelijkheid der wegen toeliet, daar een gedeelte der troepen over de brug bij Inkerman trekken moest. Het bevel werd aan den generaal der infanterie Dannenberg, den opperbevelhebber van het vierde korps infanterie, opgedragen. Onze eerste aanval op de hoogten was zeer gelukkig; de Engelsche versterkingen werden vermeesterd en elf van hunne kanonnen vernageld. Ongelukkig werden de bevelhebbers der troepen van de tiende divisie, welke de verschansingen aanvielen, bij die eerste beweging gekwetst. Intusschen kwamen de Fransche troepen de Engelsche te hulp. Het Engelsche belegeringsgeschut werd op het slagveld in positie gebragt, en daartegen kon onze veldartillerie den strijd niet met voordeel volhouden. De vijand had meer met buksen gewapende manschappen dan wij, hierdoor verloor onze artillerie veel manschappen en paarden, en onze infanterie veel officieren. Zoo werd het ons, tenzij met opoffering der troepen, onmogelijk de verschansingen te voltooijen, die wij onder het gevecht begonnen waren daar te stellen op punten die, tot aan de stad Sebastopol toe, door de positie des vijands bestreken werden.

„De terugtogt naar Sebastopol werd in goede orde, over de brug bij Inkerman, volbragt, en de gedemonteerde stukken geschut werden van het slagveld weder in de vesting gevoerd.

„Midden in dat verschrikkelijke vuur bevonden zich de Grootvorsten Nicolaas en Michaël, een voorbeeld van moed en koelbloedigheid in het gevecht gevende.

„Gelijktijdig met dezen uitval werd een andere door een regement infanterie en eene batterij ligte artillerie onder het bevel van den generaal-majoor der artillerie Timoféieff uitgevoerd tegen de Fransche batterijen, van welke 15 kanonnen vernageld werden.

„Ons verlies aan dooden is nog niet juist bekend; maar het aantal gekwetsten bedraagt 3500 manschappen en 109 officieren. Onder deze laatsten was de luitenant-generaal Soïmonoff, die spoedig aan de bekomen wonde gestorven is, 2 generaal-majoors en 5 kolonels. Buitendien hebben twee generaal-majoors, een kolonel en een kapitein kneuzingen bekomen. Den generaal Dannenberg zijn twee paarden onder het lijf doodgeschoten, en alle hem omringende personen zijn gekwetst.

„Het verlies des vijands moet niet minder aanzienlijk geweest zijn; en de uitval van den generaal Timoféieff is den Franschen duur te staan gekomen; want hem in digte drommen nazettend, zijn zij onder een hevig schrootvuur van het zesde bastion geraakt.

„Gelijktijdig met deze bewegingen is door de onder den vorst Gortschakoff staande troepen eene sterke demonstratie tegen het dorp Kadykoï uitgevoerd, en alzoo het in Balaclava liggende vijandelijk detachement werkeloos gehouden."

DUITSCHLAND.

WEENEN, 23 Nov. Omar Pacha laat zijne troepen naar de Pruth opmarcheren. Hij heeft zich met den generaal Coroni verstaan omtrent de positie door de Oostenrijksche strijdkrachten in te nemen.

BERLIJN, 23 Nov. Men meldt uit Petersburg: De laatste berigten van prins Menschikoff zijn van den 15. De belegering had geen voortgang gemaakt, doch het bombardement duurde voort, hoewel zonder den Russen groote schade te veroorzaken. Den 14 had een vreesselijke storm gewoed, waardoor 8 vijandelijke transportschepen op de kust geworpen werden; ook strandden een fregat en een korvet.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 24 November.

ONDERTROUWD (23 Nov.): J. P. M. Dietz met G. E. Veerenhout.

GETROUWD (23 Nov.): T. W. Niewindt met H. Schalkwijk. — B. W. van Starckenborg van Straten met J. M. Bruinier.

BEVALLEN (22 Nov.): E. M. Huver, geb. Bronsing, Z. — P. M. D. van Wyarda, geb. Deutz, Z. — A. Wijsman, geb. van Gelder, D.

OVERLEDEN (20 Nov.): A. Lodewijks, geb. van de Water, 68 j. — (22 Nov.): H. van Minden, geb. Levy, 39 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		23 NOV. 4½ u. gebl.	24 NOV.		4 u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	$58\frac{11}{16}$	$58\frac{9}{16}$	à	$58\frac{3}{4}$	$58\frac{9}{16}$
Dito Dito	3 "	$69\frac{7}{8}$	$69\frac{3}{4}$	"	$69\frac{15}{16}$	$69\frac{3}{4}$
Dito Dito	4 "	$88\frac{5}{16}$	$87\frac{15}{16}$	"	$88\frac{1}{4}$	88
O. I. Leening 1844 .	4 "	$87\frac{7}{8}$	$87\frac{11}{16}$	"		
Amortis. Syndik. . .	3½ "		$85\frac{3}{4}$	"	86	
Handel-Maatschappij .	4½ "			"		
Haarlemmermeer . .	5 "			"		
Aand. Rijn-Spoorweg .	4½ "			"		
" Holl. Spoorw.-M.	"			"		
Obligatiën	4½ "			"		
Maatschappij van Weld.	4 "			"		
Aand. Ned. Bank . .	"			"		
België	4½ "			"		
Dito bij *Rothschild* . .	2½ "	$47\frac{1}{2}$	$47\frac{1}{2}$	"		
Frankrijk, Obligatiën .	3 "		65	"		
Spanje, Onbep. Stukken	1 "	$17\frac{15}{16}$	$17\frac{3}{4}$	"	$17\frac{13}{16}$	
Dito	3 "			"		
Dito Binnenl. à 6/m. .	3 "	$32\frac{15}{16}$	$32\frac{5}{8}$	"	$32\frac{1}{2}$	$32\frac{7}{16}$
Coupon-Bewijzen . . .	.	$5\frac{1}{2}$	$5\frac{5}{8}$	"	$5\frac{7}{16}$	
Amortisable Schuld . .	.			"		
Portugal, te Londen . .	3 "	$35\frac{15}{16}$	$35\frac{7}{8}$	"	36	$35\frac{15}{16}$
Dito Uitgestelde . . .	.			"		
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5 "	$99\frac{1}{2}$	$99\frac{1}{2}$	"		
Dito Dito 1828 en 1829	5 "	$98\frac{3}{4}$	$98\frac{5}{8}$	"	$98\frac{3}{4}$	
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 "			"		
Dito	4½ "	$82\frac{1}{2}$	83	"		
Dito bij *Hope* . . .	4 "	74		"		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4 "	$72\frac{5}{8}$	$72\frac{3}{4}$	"		
Dito bij id. 5de Serie.	6 "	$72\frac{1}{4}$		"		
Certifikaten te Hamburg	5 "			"		
Inschrijving in Assignat.	6 "			"		
Certifikaten van dito .	6 "	$56\frac{1}{8}$	56	"		
Engelsche Russen . .	.			"		
Polen, Certifikaten . .	4 "	64	$64\frac{1}{2}$	"		
Dito Aand. met Lot. fl. 500	"		$137\frac{3}{4}$	"		
Oostenrijk, Metalliek . .	5 "	$61\frac{15}{16}$	$61\frac{1}{8}$	"	$61\frac{9}{16}$	
Dito Nieuwe 1847 . .	2½ "	$30\frac{1}{4}$	$30\frac{15}{16}$	"	$31\frac{1}{8}$	
Dito 1851 en 1852 . .	2½ "	$31\frac{3}{8}$	$30\frac{15}{16}$	"	$31\frac{1}{8}$	
Dito Nieuwe	5 "	$72\frac{3}{4}$	$72\frac{1}{4}$	"	$72\frac{5}{8}$	
Dito 1854	5 "	$72\frac{3}{4}$	$72\frac{1}{4}$	"	$72\frac{5}{8}$	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5 "			"		
Dito	4 "			"		
Aand. met Loting fl. 250	"	312		"		
Nieuwe dito 1854 . .	*f*	224		"		
Pruissen	4½ "			"		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.				"		
Dito Orig.				"		
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 "			"		
Denemarken, Leen. te Lond.	5 "			"		
Louisiana bij *Hope* . .	5 "	$99\frac{1}{2}$		"		
Braziliën	5 "	96		"		
Dito 1843	5 "			"		
Mexiko	3 "	$20\frac{1}{8}$	$19\frac{15}{16}$	"	$20\frac{1}{16}$	
Dito Onbepaalde . .		$20\frac{1}{8}$	$19\frac{15}{16}$	"	$20\frac{1}{16}$	
Peru	4½ "			"		
Grenada, a £ 100 . .	2¼ "			"		
Dito Uitgestelde . .		$5\frac{7}{16}$	$5\frac{5}{8}$	"		
Ecuador a £ 100 . .		$2\frac{3}{4}$		"		
Venezuela, a £ 100 . .	3¾ "	23		"		
Dito Uitgestelde . .	1¼ "	$9\frac{15}{16}$		"		
Grieken, te Londen . .	5 "	$3\frac{5}{16}$		"		

Nat. Met. $65\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$.

De beurs blijft op voortgezette verkooporders hare achteruitgaande beweging vervolgen, alleenlijk Russen souteneeren zich vrij wel.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* $55\frac{11}{16}$	Livorno	2/m.	*f* $38\frac{1}{4}$
»	zigt	» $56\frac{1}{16}$	Napels		» 84
Bordeaux	2/m.	» $55\frac{1}{4}$	Petersburg	»	» $1.71\frac{1}{2}$
»	zigt	» $55\frac{5}{8}$	Weenen	6/w.	» $27\frac{3}{4}$
Madrid	3/m.	» 240	Augsburg	»	» $85\frac{1}{4}$
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» $99\frac{3}{4}$
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» [illegible]
Bilbao	»	» 238	»	zigt	» $35\frac{7}{16}$
Lissabon	»	» $41\frac{1}{2}$	Londen	2/m.	» $11,62\frac{1}{2}$
Porto	»	» $41\frac{1}{4}$	»	zigt	» $11,72\frac{1}{2}$
Genua	2/m.	» $45\frac{3}{4}$	Rotterdam		$\frac{1}{4}$

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 23 Nov. Belg. leen. $2\frac{1}{2}$ pc. $50\frac{1}{8}$, 1840/1842 $4\frac{1}{2}$ pc. $89\frac{5}{4}$, 1848, —; Spanje 1—3 pc. $17^{11}/_{1}$; Binnenl. 3 pc. $33\frac{1}{2}$; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. $64\frac{1}{2}$.

PARIJS, 23 Nov. Fransche 3 pc. 68.85; $4\frac{1}{2}$ pc. 93.—; 3 pc. Spanje $33\frac{1}{2}$; id. 1 pc. 18; Met. 5 pc. 81; Rom. Leen. $83\frac{1}{2}$.

MADRID, 20 Nov. 3 pc. Schuld $35\frac{5}{8}$; id. 1 pc. $19\frac{5}{16}$.

LONDEN, 23 Nov. Consols $91\frac{7}{8}$, 3 pc. Spanje buitenl. $37\frac{3}{4}$; 1 pc. dito $18\frac{1}{4}$; Comité-Bewijzen $5\frac{1}{2}$; Passive $4\frac{5}{8}$; 5 pc. Rusl. $95\frac{1}{2}$; $4\frac{1}{2}$ pc. dito $85\frac{1}{2}$; 4 pc. Holl. $90\frac{1}{4}$; $2\frac{1}{2}$ pc. id. $60\frac{1}{2}$; 5 pc. Sardinië $85\frac{1}{2}$; Brazilië 97; $4\frac{1}{2}$ pc. Peru $67\frac{1}{2}$; Gren. uitg. $5\frac{1}{4}$; id. werk. 15; 3 pc. Mexiko $21\frac{1}{4}$; 4 pc. Portugal 67; Turkije $5\frac{5}{4}$ verl.; Ecuador —; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 23 Nov. Met. 5 pc. $82\frac{5}{8}$; id. $4\frac{1}{2}$ pc. $72\frac{1}{2}$; Bank-Aktien ——; Wissel op Londen 12.38, Amst. ——; Parijs $151\frac{1}{2}$; Goud $24\frac{5}{4}$; Zilver 30; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 23 Nov. $3\frac{1}{2}$ pc. Pruissische Staatschuld, —; $4\frac{1}{2}$ pc. Rusland 81; 5 pc. 93; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. $15\frac{1}{4}$; Parijs $78\frac{1}{8}$; Amst. $140\frac{1}{8}$; Weenen —; Petersburg $98\frac{1}{2}$.

HAMBURG, 23 Nov. Spanje 3 pc. $30\frac{5}{8}$; id. 1 pc. 17; Rusl. 5 pc. $89\frac{3}{4}$; 3 pc. Mexikanen 15; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—.

FRANKFORT, 23 Nov. 5 pc. Met. $62\frac{7}{8}$; 3 pc. Spanje binnenl. $32\frac{3}{8}$; id. 1 pc. $17\frac{3}{8}$; Wissel op Londen 3/m. ——; Amsterdam —; Parijs —; Weenen —.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek . . .	f 23,20	a —	Pruissische . .	f $35\frac{1}{4}$	a —
Napelsche . .	- 25,30	,, —	Spaansche . .	- 2,34	,, —
Div. in £St. .	- $11,62\frac{1}{2}$	,, —	Hamb. Russ. .	- $35\frac{3}{4}$	,, —
Eng. Russen .	- $11,62\frac{1}{2}$	,, —	Russ. in Z. R.	- $34\frac{1}{2}$	,, —
Fransche . . .	- $55\frac{3}{4}$	,, —	,, Pap. ,,	- —	,, —
Belgische . . .	- $55\frac{3}{4}$	,, —	Pools. in Fl.	$26\frac{3}{4}$	,, —

Coup. Spanje Buitenl. f 11 $62\frac{1}{2}$.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,65	a	9,75
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	»	5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,65	»	11,75
» Pistolen	» 9,55	»	9,65
Stukken van 20 Francs	» 9,35	»	9,45

Baren Goud en Specien à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn $9\frac{3}{4}$ à $10\frac{1}{4}$ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters . . . . per Stuk	f 2,55	à	2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	»	2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	»	2,70
Fransche	» 2,70	»	2,75
Pruissische Daalders	» 1,75	»	1,78
Zilver 1000 a 980	f —,—	à	—,—
» 900 » 700	» 104,20	»	104,70

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 24 Nov. Tarwe in een doen; 128 ℔ b. Pools. f 483, 485; 127 ℔ n. Gron. f 420 a d. Zaan.

Rogge iets hooger; 122 ℔ Pruissische f 350; 117, 119, 120 ℔ Archangel f 341, 349, 353; 120 ℔ n. Gelders. f 330.

Garst f 2 hooger: 114 ℔ j. Deensche f 258.

Haver zonder handel.

Boekweit als voren: 124 ℔ Holsteinsche f 271.

Op 9 vaten Olie in April ek. 85 £. *Lijnzaad* f 10 hooger: 114 ℔ Azofs f 460. *Raapolie* op 6/w. f $55\frac{1}{4}$; Vliegend f $54\frac{1}{2}$; 1°. Dec. ek. f $53\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; Mei f 50, $\frac{1}{2}$; Sept. en Oct. 44, *Lijnolie* op 6/w. f $45\frac{3}{4}$; Vliegend f $44\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Dec. f $44\frac{3}{4}$, 46; Maart, April en Mei f $45\frac{3}{4}$, 46: *Hennepolie* op 6/w. f $48\frac{1}{2}$. *Raapkoeken* per 1040 st. f 85, 90. *Lijnkoeken* per 104 st. f 12, 16.

ROTTERDAM, 23 Nov. Tarwe. 157/2 ℔ jarige Pommer f 465. — Rogge. 144, 146/2 ℔ Archangel f 360 en 145/2 ℔ dito bij partij f 355. — Lijnzaad. 111/112 ℔ Odessa f 440; 108/109 ℔ Archangel f 405. — Hennepzaad. Inlandsch f 280.

SCHIEDAM, 23 Nov. Rogge. Verkocht: 142/2 ℔ Riga Poolsche f 345 6/w. — Gerst. 130/2 ℔ fijne Deensche f 267 6/w., 268 3/m. — Moutwijn f 34,—, Jenever f 40,50; Amst. Proef f 41,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

DELFT, 23 Nov. Boter: Eerste kwaliteit f 52 a 54; tweede kwaliteit f 46 a 51.

ANTWERPEN, 23 Nov. *Koffij* zonder omzet.

Suiker. Ruwe. Van Havana zijn 613 kisten afgesloten.

Rijst. De markt blijft vast. Van gepeld Aracan zijn 1500 balen leverbaar in December en Januarij verkocht.

Granen. Tarwe en Rogge met weinig zaken.

LONDEN, 22 Nov. *Ruwe Suiker.* Vreemde soorten tot voorgaande prijzen blijven moeijelijk te verkoopen.

Koffij. Plantage en Native Ceylon met onbelangrijke vraag.

Rijst. Vast in prijs met opruimende voorraad.

Thee iets meer gevraagt tot volle prijzen.

Granen. Tarwe met beperkte handel en staande prijzen. Garst onveranderd.

LIVERPOOL, 22 Nov. *Katoen* flaauwe markt; verkocht 6000 balen.

BORDEAUX, 20 Nov. *Voorloop* 3/6 op 215 fr. gehouden.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 23 Nov. T. J. Niedveld, Willem I, Texel naar Akyab.

BROUWERSHAVEN, 23 Nov. C. W. Brandligt, Dolfijn, New-York naar Rotterdam.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O.Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 27 November, 's avonds ten vijf ure.

1. Een Huis en Erve, Heerengracht, LL 167.
2. Een dito, Keizersgracht, X 679.
3. Een dito, Hoogstraat, K 84.
4. Een Huis, Achterhuis en Erve, St. Anthonies-Breestraat, C 17.
5. Een Huis en Erve, St. Anthonies-Breestraat, C 109.
6. Een Huis, Achterhuis en Erve, Singel, G 421.
7. Een Huis en Erve, tweede Batavierdwarsstraat, R 335.
8. Een dito, op Marken, S 143.
9. Een dito, Noorderdwarsstraat, AA 539. } te zamen in slag
10. Een dito, Noorderstraat, AA 472. }
11. Een dito, Noorderdwarsstraat, AA 558.
12. Een dito, naast het voorgaande Perceel, AA 559.
13. Een dito, Noorderstraat, AA 459
14. Een dito, naast het voorgaande Perceel, AA 460.
15. Een dito, Utrechtsche Dwarsstraat, Z 205.
16. Een dito, Baangracht, AA 167.
17. Een Achterhuis, Tuin en Erve, achter het voorgaande Perceel, AA 166. } te zamen in slag.
18. Een Huis, Tuin en Erve, Goudsbloemstraat, QQ 506. } te zamen in slag.
19. Een Gebouw en Erve, achter het voormelde Perceel, QQ 507. }
20. 2 Huizen, Achterhuizen, Tuin en Erve, Goudsbloemstraat, QQ 485 à 487.
21. 2 Huizen en Erven, Anjeliersgracht, in den Gierstbalengang, OO 554 en 555.
22. 3 Dito's, Goudsbloemgracht, in den Metselaarsgang, QQ 561 à 563.
23. 2 Dito's, als voren, QQ 559 en 560.
24. Een Bergplaats en Erve, Goudsbloemgracht, QQ 537.
25. De afgesloten Grond of de Erven van 3 Huizen, Lindengracht, PP 61 en 60.
26. Een Huis en Erve, Reguliers-Breestraat, X 62.

Advertentiën.

(416) Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene *DOCHTER*, C. E. MEIJKNECHT, geliefde Echtgenoote van

A. STOFFELS.

AMSTERDAM, 23 November 1854.

---

(418) Heden betreuren wij wederom het verlies van een onzer lievelingen ALPHONSUS ANTONIUS, circa vier jaren oud.

HAARLEM, 21 November 1854.

BERNs. LANS.
S. C. LANS,
HAFKENSCHEID.

---

(413) Heden, 21 November, overleed mijne hartelijk geliefde Echtgenoote: JACOMINA KORSSEN, na tijdig voorzien te zijn van de genademiddelen der H. Kerk.

POELDIJK. TH. PAUWELS.

---

(422) Heden overleed tot mijne en mijner kinderen diepe droefheid, mijn oudste Zoon PETRUS THEODORUS, in den ouderdom van 33 jaren en 2 maanden, in leven Boekhandelaar alhier, na, voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten onzer Moeder de H. Kerk.

ROTTERDAM, 22 November 1854.

De Wed. J. H. BRAAM,
geb. ENGELS.

De Boekhandel zal op denzelfden voet door de Erven worden voortgezet.

Men gelieve deze kennisgeving voor bijzondere als algemeene, zoowel binnen als buiten de stad aan te nemen.

Men verlangt eene **JUFVROUW** van de R. K. Godsdienst, in staat om eenige jeugdige Kinderen, gedurende eenige uren van den dag **Onderwijs** te geven in hetgeen tot eene fatsoenlijke opvoeding behoort. Adres onder letter M. A. E. bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN, Singel, hoek Beulingstraat te Amsterdam. (429)

Une Demoiselle Anglaise, R. C., accoutumée à l'instruction et qui a fait une partie de son éducation en France, désire se placer comme **GOUVERNANTE.** Elle est à même d'enseigner l'Anglais, le Français et la Musique. Elle peut donner les meilleurs renseignements. S'adresser par lettres affranchies sous les initiales H. M. au bureaux de cette feuille. (417)

Verkooping van Boeken.

De Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN te *Leyden*, zal den 27sten November en volgende dagen Verkoopen:

Eene belangrijke Verzameling **BOEKEN**, over Godgeleerdheid, Regtsgeleerdheid, Grieksche en Latijnsche Schrijvers, Historische, Taal- en Dichtkunde. Meerendeels nagelaten door Wijlen den Wel-Eerwaarden Heer T. MAASSEN, in leven R. K. Pastoor te Hilversum.

Op *franco* aanvrage zijn nog Catalogussen te bekomen, alsmede bij den Boekhandelaar R. J. VAN ROSSUM, te Utrecht. (400)

---

(393) Bij Gebroeders VERHOEVEN te 's Bosch, is van de pers gekomen en bij hunne Correspondenten verkrijgbaar:

De *Derde Druk* van

Omstandig Verhaal der Verschijning van Onze Lieve Vrouwe op den Berg van Salette f 0

En is mede bij bovengenoemden verkrijgbaar:

Handboekje van den Bedevaartganger naar O. L. Vrouwe van Salette, met Negendaagsche Med... enz. . . . . f 0

Handboek van 't Genootschap van O. L. Vrouwe Verzoenster van Salette, opgerigt te Gent. f

Vereeniging van Gebeden om van God ... zoeken de *dogmatieke verklaring* van de Onbevlekte Ontvangenis der H. Maagd Maria . . . . f

Godsdienstig Handboekje voor Katholieken ... vattende eene Novene van de H. Maagd Maria, ... der bij het dragen van de Medaille der Onbevlekte Ontvangenis. Boekdeeltje in 18 van 310 bladz. ... ten bazanen band . . . . f

Verzameling van Novenen, ter eere van ... Maagd, (op hare voornaamste feestdagen) door ... H. Stoel goedgekeurd en met aflaten verrijkt. Uit ... Italiaansch door den Z. Eerw. Heer L. DE SAMBUCY f

Onderrigting en Gebeden bij eene Novene ... door de voorspraak van de Onbevlekte Maagd ... eene bijzondere gunst van den Hemel te verkrijgen

Gebeden en Onderrigtingen voor de L... den, ter afwending van heerschende veeziekten

Ter perse om eerstdaags te verschijnen:

Oefeningen en Gebeden tijdens het Jubilé 1855.

---

(373) Ter Boekdrukkerij van JOSUÉ WITZ, te A... is van de pers gekomen:

VERHAAL van de veertig Martelaren uit de S... van Jesus, die op zee het katholiek Geloof m... bloed bezegelden. Prijs 12 cents.

LEVENSSCHETSEN van de zalige Paters Jo... BRITTO, Martelaar van Madura, en ANDREAS ... Martelaar van Polen; beiden Priesters-missio... der Societeit van Jesus. TWEEDE DRUK.

Kerkelijk goedgekeurd. In kl. 8°. 65 bldz. Prijs: ...

Deze werkjes worden niet algemeen in comm... zonden; maar zijn verkrijgbaar gesteld bij de ... Boekhandelaars: *Amsterdam*, Beerendonk, de ... Langenhuysen, Lenfring en Zweers. *Culemborg*, ... *'s Gravenhage*, Gebr. van Langenhuysen. *'s Herto...* Gebr. Verhoeven. *Leiden*, J. W. van Leeuwen ... van Leeuwen. *Maastricht*, van Osch-America. ... Kloosterman en C. Pothast. *Ravenstein*, v. d... *Rotterdam*, P. T. Braam. *Utrecht*, van Rossum...

Debiteert voortdurend met het beste succes ...

NIEUWE HANDLEIDING tot de Geschied... Nederlanden, ten gebruike bij het middelbaar ... wijs. In kl. 8vo, groot VI en 162 bladz. — Prijs ...

Beknopte Geschiedenis der Godsdienst ... Catechismus-kinderen. Bewerkt naar ... harbe, door een R. K. Priester. *Kerkelijk goed...* In kl. 8vo, 82 bldz. Prijs 20 Cents.

1 Exmpl.	gecartonneerd.	à 30	cents
1 —	in gewonen stijven omsl.	„ 20	—
25 —	ter gratuite uitdeeling.	„ 15	—
50 —	Idem	„ 10	—

Lorenzo eene Geschiedenis uit de ... van Maria Stuart, koningin van ... land; in het Nederduitsch overgebragt door ... Tweede verbeterde Druk, met gelitographi... en vignet, in kl. 8vo. VIII en 251 Blz. Prijs ...

De Zondaar aan den voet van het H... Godvruchtige Overwegingen, geschikt voor al... van boetvaardigheid. Door P. VISSCHERS, ... Professor aan het klein Seminarium van Mechelen ... Pastoor der parochie van den *H. Andreas* te ... pen. (*Kerkelijk Goedgekeurd*). In 15mo, 56 b... helder papier, met fraaije letter gedrukt, in ... den omslag. — Prijs 20 Cents.

Gesprekken over de Godsdienst

TUSSCHEN

EEN PASTOOR EN DRIE JONGELIEDEN.

Tweede Druk.

In kl. 8vo. 210 bladz. prijs: 60 Cents. Verkrijgbaar ... getallen als volgt:

12 Exempl.	à 40 cents	—	f 4.80.
25 „	„ 30 „	—	„ 7.50.
50 „	„ 25 „	—	„ 12.50.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en ...